

**การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
A Study of Student's Learning Behavior in Faculty of Education,
Kalasin Buddhist College, Mahamakut Buddhist University**

**พระพุทระกูล หลินภู^{1*} ประจง ประสารฉำ² สุภาพร บัวช่วย³
สอาด ภูนาสรณ์⁴ และ พระครูธรรมธร วีรยุทธ กุศลจิตโต(คำโสกเชือก)⁵
Phra Futrakool Linphu^{1*} Prachong Prasancham² Supaporn Buachuai³
Saard Poonasron⁴ and Phrakhruthammathon Weerayut Kusalacitto (Kamsokchuak)⁵**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนจำแนกสถานศึกษาวิชาและรายได้ต่อเดือน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 110 รูป/คน

---

¹สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

Teaching Social Studies Program, Faculty of Education, Kalasin Buddhist College

E-mail: Futrakool2518@gmail.com

² สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

Thai Language Program, Faculty of Education, Kalasin Buddhist College

E-mail: Prasanchamprachong0001@gmail.com

³ สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

Teaching Social Studies Program, Faculty of Education, Kalasin Buddhist College

E-mail: Dr. buachuai@gmail.com

⁴ สาขาวิชาการปกครอง คณะสังคมศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

Administrative field Program, Faculty of Social Sciences, Kalasin Buddhist College

E-mail: Saard24122@gmail.com

⁵ สาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

Teaching Buddhism Program, Faculty of Education, Kalasin Buddhist College

E-mail: Muilovemom66@gmail.com

*Corresponding author

ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 1-5 โดยการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ One way ANOVA และ LSD ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษามีพฤติกรรมเรียนโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก 2) นักศึกษามีพฤติกรรมเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามสถานะ สาขาวิชาและเกรดเฉลี่ยสะสม

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเรียน วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Abstract

The purposes of this research were 1) to study student's learning behavior in faculty of education, Kalasin Buddhist College, Mahamakut Buddhist University; and 2) to compare learning behavior classified by status, program, and monthly income. It was survey research. The sample was 110 students who have been studying in faculty of education, Kalasin Buddhist College, Mahamakut Buddhist University, in academic year 2021 from 1st to 5th year, selected by simple random sampling. The research tool was a learning behavior questionnaire. The statistics in this research were mean, standard deviation, dependent sample t-test, one way ANOVA, and LSD. The results found that 1) The student's learning behavior was at a high level in overall; and 2) The student's learning behavior was significantly different at .05 level classified by status, program, and accumulated grade point average.

Keyword: Learning Behavior, Kalasin Buddhist College, Mahamakut Buddhist University

วันที่รับบทความ: 27 กุมภาพันธ์ 2566

วันที่แก้ไขบทความ: 23 เมษายน 2566

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 12 พฤษภาคม 2566

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

สถาบันอุดมศึกษาเป็นระบบการศึกษาขั้นสูงสุดที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความก้าวหน้าด้านความรู้เชิงวิชาการ รวมถึงวิชาชีพชั้นสูง เน้นผลิตบัณฑิตที่มีทักษะเฉพาะทาง มีความเก่งและคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนความรู้ความสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคม การเรียนระดับอุดมศึกษานั้น ผู้เรียนจะต้องพึ่งพาตัวเองเป็นหลัก มีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นทุ่มเทในการเรียน แต่เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนจะสามารถกำกับตัวเองได้ โดยเฉพาะพฤติกรรมเรียน เพราะหลายคนยังขาดเป้าหมายในการเรียน ขาดการบริหารจัดการด้านการเรียนที่มีประสิทธิภาพ จึงมีผู้เรียนบางคนที่ออกกลางคัน บางคนคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์อยู่ในภาวะรอพ้นสภาพและอีกหลายคนก็ขาดแรงจูงใจในการเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนที่ไม่เหมาะสม Tokan & Imakulata (2019) ได้ศึกษาตัวแปรที่

ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนพบว่า แรงจูงใจมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น สาขาวิชา เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและรายได้ต่างก็ส่งผลต่อการพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกัน (ประณต คำฉิม, 2549; อรพิน ศิริสัมพันธ์, 2550)

พฤติกรรมการเรียนเป็นการแสดงออกถึงความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน การเข้าเรียนและเลิกเรียนตรงเวลาดังใจฟังขณะที่ครูอาจารย์สอน มีสมาธิ รู้จักตั้งคำถาม ตอบคำถามและกล้าแสดงความคิดเห็น มีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในขณะที่มีการเรียนการสอน ส่งการบ้านหรือส่งรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด มีการทบทวนบทเรียน รู้จักวางแผนการเรียนอย่างเหมาะสม มีความอยากรู้อยากเห็นและรู้จักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม (พิชญ์ ลิ้มพะสุตร, 2555) พฤติกรรมการเรียนเป็นการปฏิบัติตัวของผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ รู้จักพัฒนา การเรียนของตนเองด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเตรียมตัวในการเรียน การจดบันทึก การมีสมาธิจดจำ การอ่าน การเลือกใจความสำคัญ รู้จักการรวบรวมข้อมูลหรือการเตรียมตัวสอบอย่างเหมาะสม (ผ่องใส เพ็ชรรักษ์ และคณะ, 2555) พฤติกรรมเหล่านี้ไปสู่ความสำเร็จของผู้เรียนทั้งเชิงวิชาการและการประสบความสำเร็จในอนาคต

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ทั้งเพศบรรพชิตและคฤหัสถ์ในภาพรวมและจำแนกตามตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมได้เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสประสบความสำเร็จในอนาคตต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำแนกตามสถานะ สาขาวิชาและเกรดเฉลี่ยสะสม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 151 รูป/คน ระดับชั้นปีที่ 1-5

1.3.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา สาขาวิชาการสอนภาษาไทยและสาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 110 รูป/คน ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 1-5 คำนวนจากประชากรโดยเปรียบเทียบตารางของ Krejcie & Morgan ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.3.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานะ สาขาวิชาและเกรดเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา

1.3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน ประกอบด้วย 1) เจตคติต่อการเรียน 2) แรงจูงใจในการเรียน 3) การบริหารจัดการเวลาในการเรียน 4) ความวิตกกังวลในการเรียน 5) การมีสมาธิและการเอาใจใส่ในการเรียน 6) กระบวนการรวบรวมข้อมูล 7) การจับประเด็นสำคัญและจดจำเนื้อหา 8) การใช้เทคนิคและอุปกรณ์ช่วยในการเรียน 9) การทดสอบตนเอง การทบทวนและการเตรียมตัวในการเข้าเรียน 10) ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวก่อนสอบ

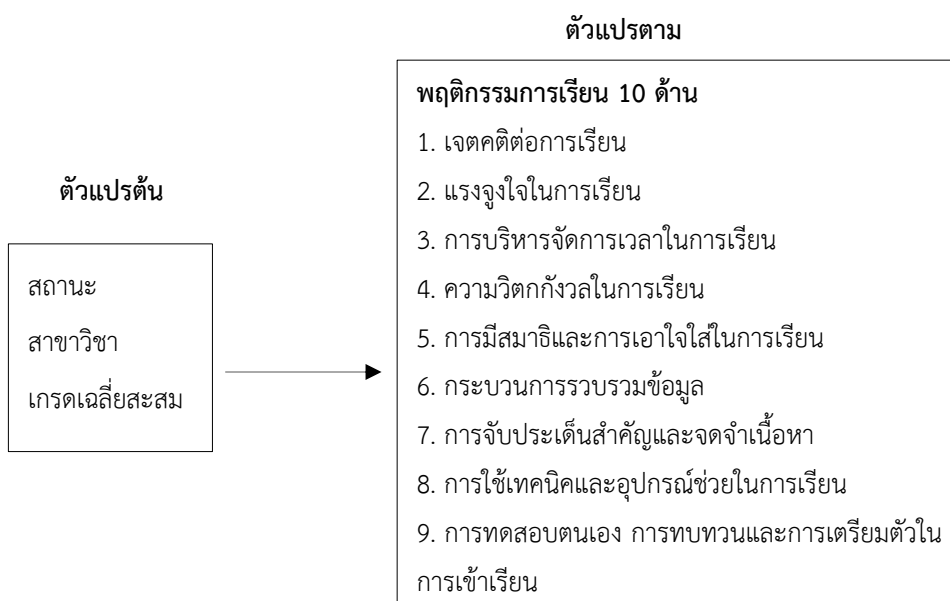
1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย มีพฤติกรรมการเรียนแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามสถานะ

1.4.2 นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย มีพฤติกรรมการเรียนแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามสาขาวิชา

1.4.3 นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย มีพฤติกรรมการเรียนแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน โดยมีวิธีการพัฒนาคุณภาพดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมา กำหนดเป็นนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้โดยยึดตามแนวคิดของ Weinstein, Palmer & Schulte (1987)

2.2 ร่างแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนให้ครอบคลุมนิยามศัพท์ที่กำหนดขึ้นโดยปรับประยุกต์ข้อคำถามจากแบบสอบถามที่ อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2550) แปลมาจาก Learning and Study Strategies Inventory (LASSI) ของ Weinstein, Palmer & Schulte (1987) ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามและ 2) ข้อคำถามพฤติกรรมการเรียน จำนวน 75 ข้อ วัดพฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลและด้านจิตวิทยา จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.6-1.0 พร้อมปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.4 นำแบบสอบถามฉบับดังกล่าวไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมวิจัยครั้งนี้ จำนวน 35 คน จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.20-0.85 และหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's alpha Coefficients) ได้เท่ากับ 0.928 ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 67 ข้อ

2.5 นำแบบสอบถามดังกล่าวไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างจริงที่เป็นนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 110 รูป/คน รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บข้อมูลจำแนกตามตัวแปรสถานะ สาขาวิชาและเกรดเฉลี่ยสะสม (N=110)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ตัวแปร	จำนวน(รูป/คน)	ร้อยละ	จำนวนทั้งหมด (รูป/คน)
สถานะ	บรรพชิต	31	28.2	110
	คฤหัสถ์	79	71.2	
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย	52	47.3	110
	การสอนสังคมศึกษา	50	45.5	
	การสอนพระพุทธศาสนา	8	7.3	
เกรดเฉลี่ยสะสม	ต่ำกว่า 2.5	7	6.4	110
	2.5-3.0	18	16.4	
	3.0-3.5	65	59.1	
	3.5-4.0	20	18.2	

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และประธานหลักสูตร สาขาวิชา การสอนภาษาไทย การสอนสังคมศึกษา และการสอนพระพุทธศาสนา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในครั้งนี้

2.2.2 ผู้วิจัยเข้าชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ กระบวนการวิจัยและประโยชน์ที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นดำเนินการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มนักศึกษาทั้ง 3 สาขาวิชา

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตอบของผู้เข้าร่วมวิจัยทั้ง 110 ฉบับ มาคำนวณเพื่อวิเคราะห์ผลการวิจัย และดำเนินการสรุปผล อภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ได้จากการตอบของผู้เข้าร่วมวิจัยมาตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้และความโด่ง และสถิติทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ที่มีสถานะต่างกันด้วยสถิติ t-test independent และที่มีสาขาวิชา เกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยสถิติ One-way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี LSD

3. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงระดับพฤติกรรมกรรมการเรียนรายด้านของผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการเรียน (N=110)

พฤติกรรมกรรมการเรียนรายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านทัศนคติในการเรียน	3.37	1.26	เหมาะสมมาก
2. ด้านแรงจูงใจในการเรียน	3.14	0.26	เหมาะสมมาก
3. ด้านจัดการเวลาในการเรียน	3.35	0.53	เหมาะสมมาก
4. ด้านความวิตกกังวล	2.91	0.88	เหมาะสมปานกลาง
5. ด้านการมีสมาธิและการเอาใจใส่ต่อการเรียน	3.09	1.00	เหมาะสมมาก
6. ด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูล	3.35	1.18	เหมาะสมมาก
7. ด้านการเลือกใจความสำคัญและการจดจำ	3.26	0.16	เหมาะสมมาก
8. ด้านการใช้เทคนิคและอุปกรณ์ต่างๆ ช่วยเหลือในการเรียน	3.19	1.25	เหมาะสมมาก
9. ด้านการทดสอบตัวเองและการทบทวนและการเตรียมตัวในการสอบ	3.21	1.20	เหมาะสมมาก
10. ด้านยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ	2.87	1.19	เหมาะสมปานกลาง
รวม	3.17	0.14	เหมาะสมมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยรวมนักศึกษามีพฤติกรรมกรรมการเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=3.17$, S.D.= 0.14) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติในการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.37$, S.D.= 1.26) รองลงมาคือด้านการจัดการเวลาในการเรียน ($\bar{X}=3.35$, S.D.= 0.53) และด้านกระบวนการรวบรวมข้อมูล ($\bar{X}=3.35$, S.D.= 1.18) ขณะที่ด้านยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบอยู่ในลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=2.87$, S.D.= 1.19)

3.2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำแนกตามตัวแปรสถานะด้วยสถิติ t-test independent แสดงตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาจำแนกตามสถานะ (N=110)

เพศ	N	$\bar{x}$	S.D.	t	p
บรรพชิต	31	3.29	0.08	7.705*	.000
คฤหัสถ์	79	3.12	0.15		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามสถานะ โดยพบว่า นักศึกษาเพศบรรพชิตมีพฤติกรรมเรียนมากกว่านักศึกษาเพศคฤหัสถ์

3.3 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำแนกตามตัวแปรสาขาวิชาด้วยสถิติ one-way ANOVA แสดงตามตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา (N=110)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	1.60	2	0.798	84.103	0.000*
ภายในกลุ่ม	1.02	107	0.009		
รวม	2.61	109			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามสาขาวิชา จากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของ LSD แสดงตามตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา (N=110)

สาขาวิชา	$\bar{x}$	การสอนภาษาไทย	การสอนสังคม	การสอนพระพุทธศาสนา
		3.28	3.11	2.86
การสอนภาษาไทย	3.28	-	*	*
การสอนสังคมศึกษา	3.11		-	*
การสอนพระพุทธศาสนา	2.86			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จำแนกตามสาขาวิชา พบความแตกต่างกัน 3 คู่ คือ คู่ที่ 1 สาขาวิชาการสอนภาษาไทยกับสาขาวิชาการสอนสังคม คู่ที่ 2 สาขาวิชาการสอนภาษาไทยกับสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา และคู่ที่ 3 สาขาวิชาการสอนสังคมกับสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา โดยพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีพฤติกรรมเรียน

มากกว่านักศึกษาสาขาวิชาการสอนสังคมและนักศึกษาสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ขณะที่ นักศึกษาสาขาวิชาการสอนสังคมมีพฤติกรรมการเรียนมากกว่านักศึกษาสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา

3.4 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามตัวแปรเกรดเฉลี่ยสะสมด้วยสถิติ one-way ANOVA แสดงตามตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม (N=110)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	1.43	3	0.475	42.390	0.000*
ภายในกลุ่ม	1.19	106	0.011		
รวม	2.61	109			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม จากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีของ LSD แสดงตามตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรเกรดเฉลี่ยสะสม (N=110)

เกรดเฉลี่ยสะสม	$\bar{x}$	น้อยกว่า 2.5	2.5-3.0	3.0-3.5	3.5-4.0
		3.16	3.34	3.20	2.96
น้อยกว่า 2.5	3.16	-	*		*
2.5-3.0	3.34		-	*	*
3.0-3.5	3.20			-	*
3.5-4.0	2.96				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม พบความแตกต่างกัน 5 คู่ คือ คู่ที่ 1 เกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.5 กับเกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.5-3.0 คู่ที่ 2 เกรดเฉลี่ยระหว่างน้อยกว่า 2.5 กับเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.5-4.0 คู่ที่ 3 เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.5-3.0 กับเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.0-3.5 คู่ที่ 4 เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.5-3.0 กับเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.5-4.0 และคู่ที่ 5 เกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.0-3.5 กับเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.5-4.0 โดยพบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.5-3.0 มีพฤติกรรมการเรียนมากกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.5 เกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.0-3.5 และเกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.5-4.0

4. อภิปรายผล

4.1 นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=3.17$, $S.D.= 0.14$) อธิบายได้ว่า สถาบันการศึกษาแห่งนี้เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ที่เปิดรับนักศึกษาทั้งฆราวาสและพระภิกษุ นอกจากนี้ยังตั้งอยู่ในบริเวณวัดทำให้มีบรรยากาศสงบเงียบ เพราะแก่การเรียนรู้อีกทั้ง นักศึกษายังได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลายระหว่างกัน (พระภิกษุ, คฤหัสถ์) มีการช่วยเหลือเกื้อกูลด้านพฤติกรรมการเรียนด้วยความเมตตาต่อกัน เช่น สนับสนุนเอกสารการเรียน จัดอภิปรายกลุ่มในประเด็นที่นักศึกษาบางคนยังไม่เข้าใจ เป็นต้น นอกจากนี้ คณาจารย์ที่สอนยังมีทั้งพระภิกษุและฆราวาสที่ทรงภูมิความรู้ซึ่งช่วยเติมเต็มทักษะเชิงวิชาการและคุณธรรมจริยธรรมส่งผลให้นักศึกษาใส่ใจในการเรียนมากขึ้น ขยันอ่านหนังสือและหมั่นค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ เทียบเคียงได้กับผลการศึกษาของ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ และอธิพงษ์ เพชรสุทธิ (2564) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 379 คน พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$, $S.D.= 0.78$) และเทียบเคียงได้กับผลการศึกษาของ อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2550) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมค่อนข้างมาก

4.2 นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีพฤติกรรมการเรียนจำแนกตามตัวแปรสถานะ (บรรพชิต คฤหัสถ์) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยพบว่า นักศึกษาที่เป็นเพศบรรพชิต ($\bar{X}=3.29$, $S.D.=.08$) มีพฤติกรรมการเรียนมากกว่าเพศคฤหัสถ์ ($\bar{X}=3.12$, $S.D.=.15$) อธิบายได้ว่า บรรพชิตจะมุ่งที่การศึกษาเล่าเรียนเป็นสำคัญโดยไม่ต้องกังวลเรื่องภาระหน้าที่หรือการดูแลครอบครัวอย่างคฤหัสถ์จึงทำให้มีเวลาในศึกษาค้นคว้า นอกจากนี้ ยังต้องปฏิบัติตามกิจกรรมทางศาสนา เช่น การสวดมนต์ไหว้ การฝึกสมาธิ เป็นต้น ซึ่งช่วยส่งเสริมจิตใจให้เป็นสมาธิ นอกจากนี้ ที่อยู่ของบรรพชิตและวิทยาลัยที่ศึกษายังอยู่ภายในวัดซึ่งมีความสงบร่มรื่นแสดงถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ขณะที่หอพักหรือที่อยู่อาศัยของนักศึกษาที่เป็นเพศคฤหัสถ์อาจมีคนพลุกพล่านส่งผลต่อจิตใจที่ขาดสมาธิในการทำความเข้าใจบทเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ พัสสุตา กัลป์ยาณวุฒิ (2558) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปวช. 3 จำนวน 291 คน และปวส. 2 จำนวน 160 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยและปัจจัยด้านผู้เรียน

4.3 นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีพฤติกรรมการเรียนจำแนกตามตัวแปรสาขาวิชาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่า นักศึกษาแต่ละสาขามีรายวิชาเรียนต่างกันและจำนวนนักศึกษาไม่เท่ากัน นอกจากนี้ บางสาขามีบรรพชิตมากกว่า ขณะที่บางสาขามีคฤหัสถ์มากกว่ายังผลให้พฤติกรรมการเรียนต่างกันเพราะห้องที่มีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ต่างกันย่อมมีข้อแลกเปลี่ยนด้านความคิดเห็นที่หลากหลายเช่นกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ ประณต คำฉิม (2549) ที่ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 294 คน พบว่า นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันในสาขาวิชาเอกและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ อรพิน ศิริสัมพันธ์ (2550) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า พฤติกรรมการเรียนจำแนกตามสาขาวิชามีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ยังพบความต่างกันจึงนำไปสู่การทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า นักศึกษาสาขาวิชา การสอนภาษาไทย ($\bar{X} = 3.28$, S.D.=0.08) สาขาวิชาการสอนสังคม ($\bar{X} = 3.11$, S.D.=0.11) และสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 2.86$, S.D.=0.01) มีพฤติกรรมการเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน โดย นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมีพฤติกรรมการเรียนมากกว่าสาขาวิชาการสอนสังคมและการสอนพระพุทธศาสนา อธิบายได้ว่า รายวิชาภาษาไทย นักศึกษาจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับวรรณคดีต่างๆ และความเป็นมาของภาษาไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน จำเป็นที่จะต้องมีความแม่นยำในหลักภาษาไทยที่ต้องนำไปใช้และต้องเรียนรู้ถึงประเพณีของไทยตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบันซึ่งทำให้นักศึกษาสนุกกับการเรียน อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคในการสอนที่เข้าใจง่ายและไม่น่าเบื่อทำให้นักศึกษาไม่เครียดกับการเรียน (อรพิน ศิริสัมพันธ์, 2550) ขณะที่นักศึกษาสาขาวิชาการสอนพระพุทธศาสนามีพฤติกรรมการเรียนน้อยสุดอาจเป็นเพราะรายวิชาพระพุทธศาสนาภาษาบาลีปะปนอยู่มากซึ่งยากต่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจ

4.4 นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีพฤติกรรมการเรียนจำแนกตามตัวแปรเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแสดงถึงพฤติกรรมการใส่ใจในการเรียน ความกระตือรือร้น การเห็นคุณค่าในการเรียนซึ่งส่งผลต่อผลการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ นวรัตน์ ศึกษากิจ (2561) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 380 คน พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และเกรดเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันยังมีผลต่อปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกด้วย

เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ยังพบความต่างกันจึงนำไปสู่การทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.5 ($\bar{X} = 3.16$, S.D.=0.02) ระหว่าง 2.5-3.0 ($\bar{X} = 3.33$, S.D.=0.03) ระหว่าง 3.0-3.5 ($\bar{X} = 3.19$, S.D.=0.12) และระหว่าง 3.5-4.0 ($\bar{X} = 2.96$, S.D.=0.10) มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เช่นกัน โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยระดับ 2.5-3.0 มีพฤติกรรมการเรียนมากกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระดับอื่นๆ อาจเป็นเพราะนักศึกษาเกรงว่าเกรดตัวเองจะต่ำกว่านี้เพราะถ้าหากน้อยกว่า 2.5 จะทำให้ไม่จบการศึกษาจึงต้องกระตือรือร้นที่จะทำเกรดเฉลี่ยให้สูงขึ้นที่ระดับ 3.0 เลยต้องเอาใจใส่และเพียรพยายามในการเรียน ขณะที่นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.5-4.0 มีพฤติกรรมการเรียนน้อยที่สุดอาจเป็นเพราะนักศึกษาเชื่อมั่นในตัวเองสูงจึงไม่จำเป็นต้องพยายามมากนักซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ พิษณุ ลิ้มพะสุตร (2555) ที่ศึกษาพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชรินทร์ จำนวน 396 คน พบว่า นักศึกษาภาคพิเศษที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมมากกว่า มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักศึกษาที่เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

5.1.1 จากผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก แต่ยังมีนักศึกษาบางสาขาวิชามีพฤติกรรมการเรียนในระดับปานกลาง ดังนั้น สาขาวิชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนให้กับนักศึกษา เช่น กิจกรรมแนะแนว การให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นต้น

5.1.2 จากผลวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเรียนด้านยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจจัดกิจกรรมเสริม เช่น การติวก่อนสอบ เป็นต้น

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในการกระตุ้นพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

5.2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมนักเรียนกับนักศึกษาในคณะอื่นๆ เช่น คณะศาสนาและปรัชญา คณะสังคมศาสตร์ เป็นต้น หรือกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือนักเรียนอาชีววะ

6. เอกสารอ้างอิง

- นวรรตน์ ศึกษากิจ. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรมของโรงเรียนอาชีวศึกษา (ปริญญาโทพนธมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.*
- ประณต คำฉิม. (2549). *ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้และการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 12(1), 72-93.*
- พัชสุดา กัลป์ยานวุฒิ. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาระดับปวช. และระดับปวส. ของวิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ.*
<https://www.payaptechno.ac.th/app/images/payap/research/research1/st005.pdf>
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ และอธิพงษ์ เพชรสุทธิ. (2564). *พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชชมงคลธัญบุรี. วารสารวิจัยวิชาการ, 4(4), 235-244.*
- พิษณุ ลิ้มพะสูตร. (2555). *พฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชครินทร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ผ่องใส เพ็ชรรักษ์, อาทร จิตสุนทรชัยสกุล และศิริรักษ์ แจ่มรักษ์สกุล. (2555). *การศึกษาถึงการศึกษาวุฒิกิจการการเรียนรู้ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*
- อรพิน ศิริสัมพันธ์. (2550). *การศึกษาวุฒิกิจการการเรียนรู้ของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- Tokan, M. K., & Imakulata, M. M. (2019). The effect of motivation and learning behaviour on student achievement. *South African Journal of Education, 39(1), 1-8.*